

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2023-11-29

Diarienummer:
SCN-2023-00615

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om verksamhetsbidrag 2024 – RFSU Uppsala

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2024 bevilja RFSU Uppsala bidrag med 122 000 kr.

Ärendet

RFSU Uppsala ansöker om bidrag med 218 000 kronor för år 2024. Verksamhetsåret 2023 beviljades RFSU Uppsala 120 800 kr.

RFSU Uppsala är en lokalförening inom RFSU som arbetar för förbättrad sexuell hälsa och för att stärka sexuella och reproduktiva rättigheter för personer i Uppsala län, samt närliggande län. Föreningens verksamhet består framför allt av upplysning, utbildning och opinionsbildning. Arbetet utgår från ett rättighetsbaserat och normkritiskt perspektiv.

RFSU Uppsala vill bidra till att förebygga sexuellt våld i ungas nära relationer genom utbildningspass på högstadium och gymnasium i Uppsala kommun. Verksamheten riktar sig till unga och unga vuxna och främjar deras handlingskompetens avseende: våld i ungas nära relationer, könsnormer, ömsesidighet, gränssättning och kommunikation. Syftet är att ge unga utrymme och möjlighet att prata om och reflektera kring normer och kommunikation i sina egna och andras nära relationer. Insatsen kommer även att riktas till skolpersonal. Därmed bidrar insatsen till att skolpersonal har en stärkt kompetens att arbeta våldspreventivt utifrån läroplanens nya kunskapsområde sexualitet, samtycke och relationer.

Denna insats är en fortsättning av ett pågående projekt som genomförs inom ramen för socialnämndens verksamhetsbidrag år 2023. RFSU Uppsala har erfarenhet av att arbeta våldspreventivt med fokus på ungas nära relationer.

Förvaltningen föreslår att RFSU Uppsala beviljas ett bidrag med 122 000 kr.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd, socialförvaltningen i samråd med utbildningsförvaltningen.

Föredragning

Socialnämnden ansvarar för att fördela medel till sociala föreningar för personer under 65 år.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

RFSU:s ansökan

RFSU söker verksamhetsbidrag med 218 000 kr för att hålla utbildningspass riktade till elever och personal på högstadium och gymnasium i Uppsala kommun. Utbildningspassen ska främja lärares och ungdomars handlingskompetens avseende: våld i ungas nära relationer, könsnormer, ömsesidighet, gränssättning och kommunikation. Syftet är att ge utrymme och möjlighet att prata om och reflektera kring normer och kommunikation i sina egna och andras nära relationer.

Delårsuppföljning

RFSU Uppsala har, av beviljat verksamhetsbidrag från socialnämnden för 2023, bedrivit ett projekt med syfte att motverka våld i ungas nära relationer genom utbildningspass på högstadie- och gymnasieskolor i Uppsala kommun. Även skolpersonal har utbildats i att undervisa i ämnesområdet sexualitet, samtycke och relationer för att kunna bedriva våldsförebyggande sexualundervisning.

Under början av 2023 var fokus främst att marknadsföra utbildningsinsatserna samt planera för dessa. Många skolor har visat intresse för utbildningsinsatserna men skolorna har haft svårt att få tid för utbildningspass för elever på grund av bland annat PRAO och nationella prov under våren. Utbildningspass har dock bokats in för höstterminen och målet för planerade antal pass kommer att nås. RFSU Uppsala har under våren genomfört utbildningspass för elever i en förberedelseklass på Gränbyskolan, med elever som är nya i Sverige och går i den klassen medan de lär sig svenska. Ett anpassat passupplägg har tagits fram, med övningar och material på lättare svenska.

Utbildning för skolpersonal har också tagits fram under vårterminen och genomförts för hela personalgruppen på Gränbyskolan.

Förvaltningens bedömning

RFSU Uppsala har lång erfarenhet av att arbeta med barn och ungdomar i frågor som rör sexuell och reproduktiv hälsa, samtycke, frågor som rör könsnormer, våld, gränssättning och kommunikation.

Insatserna i projektet är ett komplement till skolors arbete med att främja ömsesidiga relationer och förebygga olika typer av våld och specifikt sexuellt våld i ungas nära relationer. Sexualitet, samtycke och relationer är sedan 1 juli 2022 obligatoriskt i den nya läroplanen.

Genom insatsen kommer unga och lärare ges utrymme och möjlighet att prata om och reflektera kring normer och kommunikation i sina egna och andras nära relationer. Insatsen kommer även att riktas till skolpersonal. Därmed bidrar insatsen till att skolpersonal har en stärkt kompetens att arbeta våldspreventivt utifrån läroplanens nya kunskapsområde sexualitet, samtycke och relationer.

I enlighet med nämndens krav är det förvaltningens bedömning att verksamheten kommer att bidra till att förebygga sexuellt våld i ungas nära relationer genom utbildningspass på högstadium och gymnasium i Uppsala kommun. Vidare bedömer förvaltningen att verksamheten till stor del överensstämmer med kommunens övergripande program mot våld i nära relationer som särskilt pekar på vikten av att arbeta preventivt med våld i ungas nära relationer samt normer och föreställningar kring kön, maskulinitet, sexualitet och samtycke.

Utöver detta har förvaltningen tagit del av RFSU:s delårsredovisning och bedömer att den på ett tjänligt sätt redogör för den verksamhet som bedrivits under 2023.

Förvaltningen föreslår att RFSU Uppsala beviljas ett bidrag med 122 000 kr.

Barnkonsekvensanalys

Beslutet bedöms ha en direkt inverkan på barn då det rör utbildningsinsatser som riktar sig till barn och ungdomar.

Att barn och ungdomar får kunskap om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter är grundläggande för att de ska kunna bestämma över sin kropp, sexualitet och reproduktion. Studier visar att undervisning om sexualitet, samtycke och relationer bland annat leder till en minskning av sexuellt överförbara infektioner, färre sexuella övergrepp och minskad homofobi. Studierna visar också att det leder till ökad medvetenhet om mänskliga rättigheter, jämställdhet och ett mer kritiskt förhållningssätt hos unga personer. Viktiga perspektiv är också att stärka barn och ungas rättigheter och egenmakt.

En viktig del av arbetet mot kränkningar är att lyfta egenmakt och samtycke. Respekten för den kroppsliga integriteten, privatlivet och det personliga självbestämmandet är viktiga aspekter av sexuell och reproduktiv hälsa, en rättighet likväl som en förutsättning för att barn och unga ska uppnå en god hälsa.

Ekonomiska konsekvenser

RFSU Uppsala beviljades föregående år 120 800 kr och inför år 2024 föreslås föreningen beviljas med 122 000 kr. Ökningen av bidraget är en uppräknig av föregående års verksamhetsbidrag.

Under 2023 beviljar nämnden cirka 13 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2024 beräknas bli cirka 15 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 29 november 2023.
- Bilaga 1, ansökan om socialnämndens bidrag till föreningar 2024.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör